

Erőforrások alternatív elemzési lehetősége

Térbeli Teljesítményvizsgálat

Bevezető

- ▶ Probléma: a stratégiai dokumentumok módszertani hiányosságai (HVS → HFS)
- ▶ Kihívások: EU-s elvárások
 - ▶ Monitoring
 - ▶ Objektív nézőpont (adatok, folyamatok rossz értelmezése)
- ▶ Megoldás: a stratégia tervezést segítő komplex szakértői módszerek alkalmazása

Mit biztosít egy szakértői módszer

- ▶ a rendszerszemléletű megközelítést,
- ▶ a lokális problémák feltárását,
- ▶ a stratégiaalkotáshoz széleskörű adatbázison és korszerű módszertani feldolgozáson alapuló objektív helyzetfeltárást,
- ▶ a hatékony fejlesztési tevékenységek megalapozását,
- ▶ az úgynevezett fejlesztési forrópontok kijelölését

Térbeli teljesítményvizsgálat

(Egy alternatíva komplex szakértői módszerre)

A *térbeli teljesítményértékelés* során a vizsgált területi egység(ek) különböző jellemzőit, tulajdonságait egy előre definiált szempontrendszer alapján összevetjük más területi egységek sajátosságaival.

Az előre definiált mutatórendszer

- ▶ Alapmutatók: több mint 60 darab
- ▶ Származatott mutatók: megközelítőleg 40 darab
- ▶ Négy dimenzió mentén dolgoztam ki mutatócsoportokat, a vizsgált területi egységek fejlettségi szintjének feltárása céljából:
 - ▶ *helyi gazdaság,*
 - ▶ *társadalom,*
 - ▶ *környezet,*
 - ▶ *infrastruktúra*

Teljesítménymérés

- ▶ Négy dimenzió mentén kidolgozott mutatócsoportok segítségével az adott téregységet két sémában méri:
 - ▶ *fejlődési szint - dinamikus vizsgálat (a téregység helyzetének változása a vizsgált időintervallumban)*
 - ▶ *fejlettségi szint - statikus vizsgálat (a téregység pillanatnyi helyzete a vizsgált időintervallum minden egyes évében)*
- ▶ egy-egy területegység saját teljesítményét egy általunk választott téregység átlagteljesítményével hasonlítja össze és egy előre definiált szempont rendszer alapján „elbírálja”, majd a sémák értékeit átlagolja.

A teljesítménymérés segítségével

- ▶ Azonosíthatók a „forró pontok”:
 - ▶ fény derül azokra a területekre, amelyek fejlesztésre szorulnak,
 - ▶ azokra az erősségekre, amelyekre ezeket a fejlesztéseket alapozni lehet,
- ▶ lehetőség nyílik az egyes mutatók illetve dimenziók vizsgálatára, az adott téregységen és nagyobb térség teljes területén egyaránt

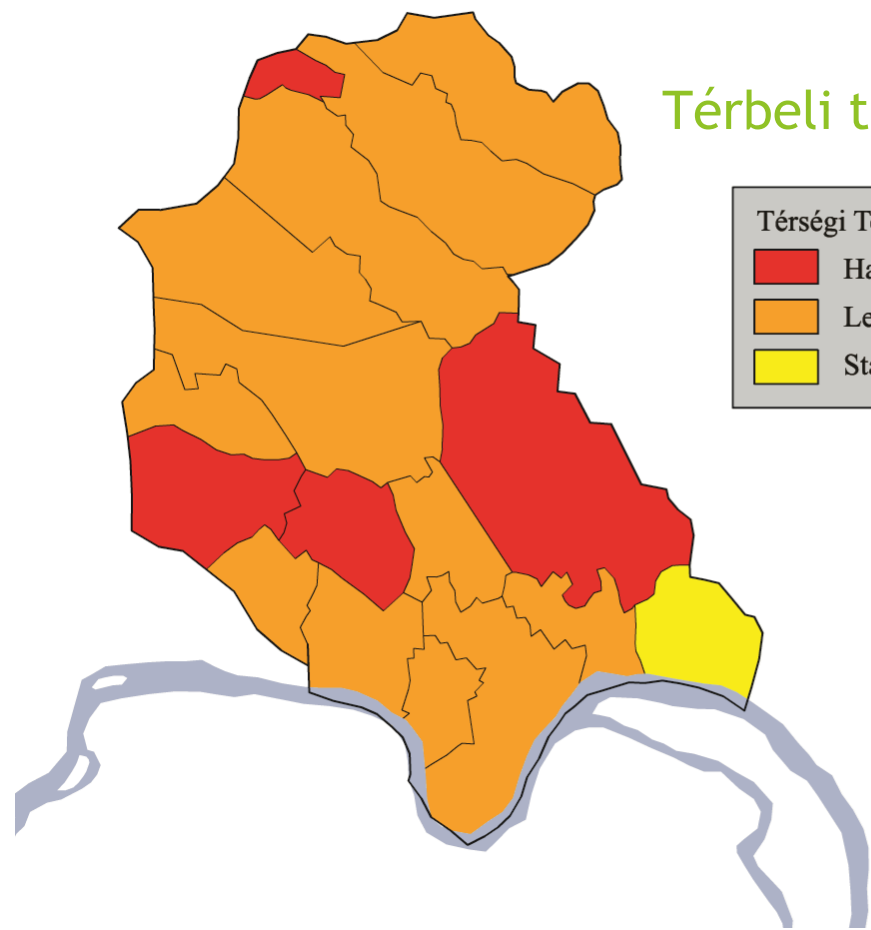
Helyi gazdaság	Működő vállalkozások aránya a regisztráltakon belül	Infrastruktúra	Infrastruktúrából adódó átlag sebesség a kistérségi központba
	1000 főre jutó kiskereskedelmi üzletek száma		Másodlagos közműolló
	1 főre jutó bruttó hozzáadott érték		Háztartási gázfogyasztók aránya
	1000 főre jutó mezőgazdasági ős- és kistermelésből származó jövedelem		Háztartási villamosenergia fogyasztók aránya
	Relatív 1 munkaképes korú lakosra jutó munkaviszonyból származó jövedelem		1000 főre jutó személyszállító gépjárművek száma
	1000 főre jutó kereskedelmi szálláshelyek száma		1 házi orvosra jutó betegek száma
	1000 főre jutó vendéglátók száma		1000 főre jutó szociális étkeztetésben részesülők
	1 vendégre jutó vendégéjszakák száma a kereskedelmi és nem kereskedelmi szálláshelyeken		Átlagos létszám az általános iskolákban
	1000 főre jutó nem kereskedelmi szálláshelyek száma		Önkormányzati kiépített út és köztér aránya
	1 főre jutó EMVA I., III., IV. tengely kifizetett kérelmei		Önkormányzati kiépített járda aránya
1 főre jutó helyi önkormányzat helyi adó bevétel	1000 főre jutó vándorlási egyenleg		
Környezet	Lomtalanítással a lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék	Társadalom	1000 főre jutó természetes szaporodás
	Veszélyes hulladékok keletkezett mennyisége		Népsűrűség
	Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya		Öregedési index
	Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya		Függőségi index
	Hasznosított települési szilárd hulladék aránya		Relatív gazdasági aktivitás (%)
	Elsődleges közműolló		Regisztrált munkanélküliek relatív mutatója
	1000 fő-re jutó Környezetvédelmi intézkedéshez kapcsolódó fejlesztésre kifizetett támogatás		180 napon túl regisztrált munkanélküliek relatív mutatója
	Helyi adókhoz kapcsolódó pótlékok, bírságok, önkormányzatokat megillető bírságok és egyéb sajátos bevételek		1000 főre jutó rendszeres szociális segélyre felhasznált összeg
	1 hektárra jutó fatérfogat		1000 lakosra jutó kulturális rendezvényen részt vevő

Térbeli Teljesítménymérés - TT

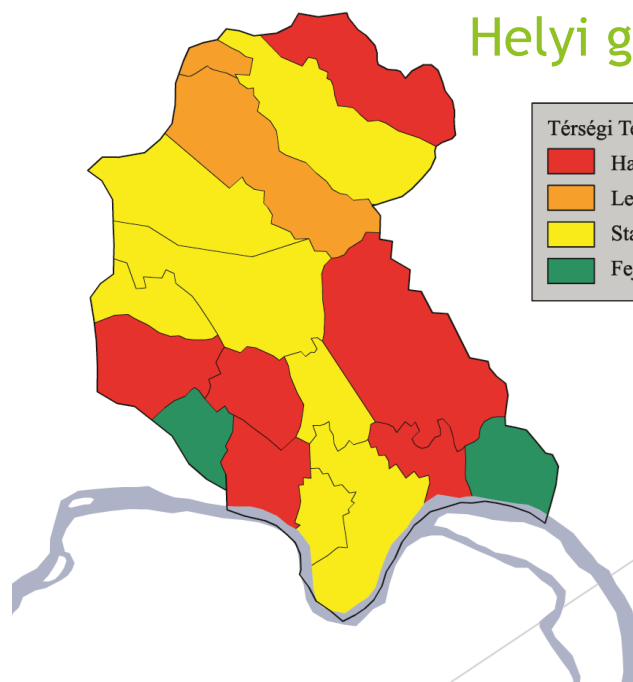
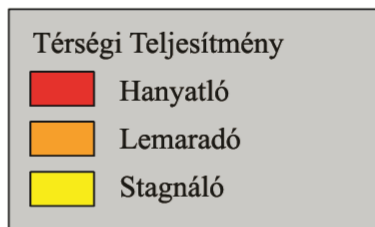
	Helyi gazdaság - TT	Társadalom - TT	Környezet- TT	Infrastruktúra - TT	TT
Bernecebaráti	-0,51	-0,03	-1,02	-0,43	-0,43
Ipolydamásd	0,16	-0,47	-1,54	-0,49	-0,49
Ipolytölgyes	-0,06	-0,07	-0,64	-0,31	-0,31
Kemence	-0,15	-0,07	-1,28	-0,39	-0,39
Kismaros	-0,72	0,42	-1,04	-0,50	-0,50
Kóspallag	0,00	-0,33	-0,99	-0,45	-0,45
Letkés	-0,84	-0,19	-0,86	-0,57	-0,57
Márianosztra	-1,21	-0,13	-0,85	-0,66	-0,66
Nagybörzsöny	-0,01	-0,03	-1,51	-0,49	-0,49
Nagymaros	-0,04	0,13	-1,02	-0,28	-0,28
Perőcsény	-0,38	-0,16	-1,13	-0,43	-0,43
Szob	-0,57	0,10	-0,32	-0,22	-0,22
Szokolya	-0,76	-0,33	-0,67	-0,68	-0,68
Tésa	-0,49	-0,66	-0,83	-0,72	-0,72
Vámosmikola	-0,08	0,07	-1,36	-0,35	-0,35
Verőce	0,22	0,20	-0,74	-0,08	-0,08
Zebegeény	0,15	0,02	-0,92	-0,21	-0,21
Börzsöny-Duna-Ipoly	-0,31	-0,09	-0,98	-0,43	-0,43

Besorolás		Elnevezés
Osztályozás		
1,5	<= 3	Intenzíven fejlődő
0,5	<= 1,5	Fejlődő
0,15	<= 0,5	Fejlődésnek indult
-0,15	<= 0,15	Stagnáló
-0,5	<= -0,15	Lemaradó
-1,5	<= -0,5	Hanyatló
-3	<= -1,5	Leszakadó

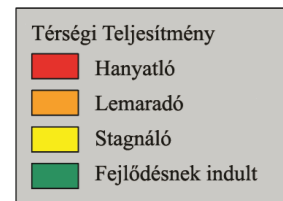
Térképes ábrázolhatóság

Térbeli teljesítmény (TT)

Helyi gazdaság - TT

Mutató szintű - HACCS

Helyi gazdaság											
Működő vállalkozások aránya a regisztráltakon belül	1000 főre jutó kiskereskedelmi üzletek száma	1 főre jutó bruttó hozzáadott érték	1000 főre jutó mezőgazdasági és kistermelésből származó jövedelem	Relatív 1 munkaképes korú lakosra jutó munkaviszonyból származó jövedelem	1000 főre jutó kereskedelmi szálláshelyek száma	1000 főre jutó vendéglátók száma	1 vendégre jutó vendégéjszakák száma a kereskedelmi és nem kereskedelmi szálláshelyeken	1000 főre jutó nem kereskedelmi szálláshelyek száma	1 főre jutó EMVA I., III., IV. tengely kifizetett kérelmei	1 főre jutó helyi önkormányzat helyi adó bevétel	
-1,46	-1,03	-0,31	-0,98	-0,69	-1,16	1,39	0,27	1,10	-0,31	-0,24	-0,31
Társadalom											
	1000 főre jutó vándorlási egyenleg	1000 főre jutó természetes szaporodás	Népsűrűség	Öregedési index	Függőségi index	Relatív gazdasági aktivitás (%)	Regisztrált munkanélküliek relatív mutatója	180 napon túl regisztrált munkanélküliek relatív mutatója	1000 főre jutó rendszeres szociális segélyre felhasznált összeg	1000 lakosra jutó kulturális rendezvényen részt vevő	
	0,53	-1,75	-1,74	0,41	-0,51	0,46	0,76	0,76	-0,02	0,20	-0,09
Környezet											
	Lomtalanítással a lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék	Veszélyes hulladékok keletkezett mennyisége	Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya	Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya	Hasznosított települési szilárd hulladék aránya	Elsődleges közműellátás	1000 fő-re jutó Környezetvédelmi intézkedéshez kapcsolódó fejlesztésre kifizetett támogatás	Helyi adókhoz kapcsolódó pótlékok, bírságok, önkormányzatokat megillető bírságok és egyéb sajátos bevételek	1 hektárra jutó fatérfogás		
	-0,79	-1,26	0,22	-2,82	-0,98	-0,89	-0,98	-0,74	-0,62	-0,98	
Infrastruktúra											
	Infrastruktúrából adódó átlag sebesség a kistérségi központba	Másodlagos közműellátás	Háztartási gázfogyasztók aránya	Háztartási villamosenergia fogyasztók aránya	1000 főre jutó személyszállító gépjárművek száma	1 háziiorvosra jutó betegek száma	1000 főre jutó szociális étkeztetésben részesülők	Átlagos létszám az általános iskolákban	Önkormányzati kiépített út és köztér aránya	Önkormányzati kiépített járdák aránya	
	-1,36	-0,92	-0,32	-0,85	0,35	-0,60	0,74	-0,92	-0,06	0,00	-0,39
										Börzsöny-Duna-Ipoly	-0,43

Dimenzió/település szintű

	Helyi gazdaság											
	Működő vállalkozások aránya a regisztráltakon belül	1000 főre jutó kiskereskedelmi üzletek száma	1 főre jutó bruttó hozzáadott érték	1000 főre jutó mezőgazdasági és kistermelésből származó jövedelem	Relatív 1 munkaképes korú lakosra jutó munkaviszonyból származó jövedelem	1000 főre jutó kereskedelmi szálláshelyek száma	1000 főre jutó vendéglátók száma	1 vendégre jutó vendégéjszakák száma a kereskedelmi és nem kereskedelmi szálláshelyeken	1000 főre jutó nem kereskedelmi szálláshelyek száma	1 főre jutó EMVA I., III., IV. tengely kifizetett kérelmei	1 főre jutó helyi önkormányzat helyi adó bevétele	
Bernecebaráti	-2,36	-2,00	0,50	-0,33	-1,00	-3,00	1,13	1,06	1,88	1,00	-2,50	-0,51
Ipolydamásd	2,07	-2,38	0,38	-1,80	-1,00	-3,00	1,75	2,88	3,00	-0,60	0,50	0,16
Ipolytölgyes	-1,79	1,25	1,50	-0,70	-1,06	-3,00	-1,38	1,94	3,00	-0,10	-0,33	-0,06
Kemence	-2,07	-1,75	0,50	-0,64	-1,00	3,00	2,44	-1,06	0,00	-1,10	0,00	-0,15
Kismaros	-1,43	-2,00	-1,00	0,43	-0,13	-0,63	-0,88	0,25	-3,00	0,00	0,50	-0,72
Kóspallag	-1,86	0,88	0,50	-1,80	-1,00	0,50	1,88	1,13	0,00	-0,70	0,50	0,00
Letkés	-1,79	-2,06	-2,50	-1,80	-1,00	-3,00	-2,13	2,31	3,00	-0,80	0,50	-0,84
Márianosztra	-1,86	0,63	-2,56	-1,80	-0,50	-3,00	2,44	-3,00	-3,00	-1,10	0,50	-1,21
Nagybörzsöny	-2,07	0,69	0,56	1,05	-1,00	-3,00	2,31	-1,31	3,00	-0,80	0,50	-0,01
Nagymaros	-1,36	-2,00	0,50	-1,01	0,50	-0,31	-1,00	1,63	3,00	-0,70	0,33	-0,04
Perócsény	-2,29	-2,38	0,50	-1,80	-1,00	-3,00	2,88	-1,56	3,00	1,00	0,50	-0,38
Szob	-1,79	1,94	-2,00	-0,45	-0,63	-3,00	2,44	-0,94	0,00	0,70	-2,50	-0,57
Szokolya	-1,29	-2,25	-2,44	-0,89	-1,00	-3,00	2,31	-1,31	3,00	0,00	-1,50	-0,76
Tésa	0,79	-2,50	0,81	-1,80	-1,00	2,25	3,00	-3,00	-3,00	-0,40	-0,50	-0,49
Vámosmikola	-2,29	1,00	0,50	-0,70	-1,00	-3,00	1,44	1,19	2,25	-0,80	0,50	-0,08
Verőce	-1,50	-2,00	-1,50	-0,76	0,19	3,00	2,00	1,69	2,63	0,20	-1,50	0,22
Zebegény	-2,00	-2,50	0,50	-1,80	-0,19	2,50	2,94	2,75	0,00	-1,10	0,42	0,14
Börzsöny-Duna-Ipoly	-1,46	-1,03	-0,31	-0,98	-0,69	-1,16	1,39	0,27	1,10	-0,31	-0,24	-0,31

Köszönöm szépen a figyelmet!

*Köszönet szakmai beszélgetésért és „adatfeldolgozási” munkákért:
PhD. hallgatótársak
Intézeti kollégák*